

Suat Albayrak

Kapıdaki Kredi Krizi ve Yeniden Yapılandırma

ABD’de başlayarak Dünyayı saran global finansal krize bugün baktığımız zaman, ekonomik görünümün hala olağanüstü belirsiz durumunu muhafaza ettiğini görüyoruz. Böyle bir ortamda başımıza başka neler gelebilir diye düşündüğümüzde birtakım riskler dikkatimizi çekiyor:

Birincisi, özellikle türev ürünlerle yaratılan pozisyonların kapatılması beklenenden daha şiddetli dalgalanmalar yaratabilir. Bu da gelişmekte olan ülkelerden hızlı bir sermaye hareketini ve buna bağlı döviz kuru dalgalanmalarını getirebilir. O nedenle büyük dış ticaret açığı veren ve bunu sermaye hareketleri ile finanse eden ülkemizde Türk Lirasının üzerindeki baskı önemli görünmektedir. İkincisi, Türkiye için daha önemli olan bir konu var; her ne kadar Türkiye bankalarının bilançolarının sıhhatli olduğu söylene ve fiilen böyle olsa da Türkiye’de firmaların bilançoları sağlam değil. Türkiye bu görünümüyle ABD’nin tam tersi bir durum sergiliyor. O zaman firmalarımıza eğilmemiz lazım.

Kredi Krizinin Kaynağı

Firma bilançolarının kötü yapısının bir çok nedeni olmakla birlikte üç tanesi dikkate değer. Birincisi, özkaynak yetersizliği ve buna bağlı banka kredisine bağlı işletme sermayeleri. Yeterli tasarruf olmayan ülkemizin kronik sorunudur bu. Kredilerin geri çağırılması durumunda, karlı bile olsa bir çok firma işletme sermayesi yetersizliğinden faaliyetlerini sekteye uğratabilir. İkincisi, maliyet yönetimi problemi. Uzun süre enflasyonist ve Türk Lirasının devalue olduğu bir ortamda faaliyet gösteren firmalar fiyatların gerilediği bir ortama ayak uyduramadılar ve global rekabette karlılıklarını istenen seviyede artıramadılar. Üçüncüsü ise bilançonun borç yapısı. TL’nin uzun süre değer kaybetmesi ve TL faizlerine göre döviz faizlerinin düşük seyretmesi, bir çok firmayı, risk yönetimini bir kenara bırakıp nakit akışıyla uyumsuz döviz borçlanmaya sevketti. Bunun riskleri ekonomi iyiyken gözardı edildi.

Global Finansal krizle birlikte krediler ve üretilen mala olan talep birden kesilince bu bilançolarla fazla uzun yaşanamayacağı ortaya çıkmış oldu. Şimdi ne beklenebilir? Sağlıklı işletilen, risk yönetimi iyi yapılan firmalar bu dönemi büyüyerek atlatacak. Ama bir çoğu karlı olan çok sayıda firma da zora düşecek. Büyük bir kredi problemi, kapanan firmalar ve işsizlik... Tabii bunun ekonomik krizi daha da derinleştirmesi sözkonusu olur. Geçmişte buna benzer kredi krizleri Dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşandı. En büyüklerinden biri 1997 Asya Krizinden sonra Uzakdoğu ülkelerinde yaşanan kredi krizi ve iflaslardı. Gönüllü yapılandırmalar bu dönemde popüler oldu.

Kredi Yapılandırması Teknikleri

Geçmişte kredi krizleri yaşayan ülkelerde “Kredi Yapılandırması” teknikleri yaygın olarak kullanıldı(gönüllü ve/veya otorite kontrolünde). Sağlıklı olan veya bazı operasyonel müdahalelerle sağlığa kavuşabilecek bir çok firma gönüllü yapılandırma modelleriyle ekonomiye geri kazandırıldı. Bu firmaların önemli bir kısmı daha sonra sağlıklı bir şekilde faaliyetlerine devam edebildi. Yapılandırma teknikleri kreditor ve firmanın durumuna göre varlık ve hisse swapından borç affına kadar bir dizi başlık ve tür altında yapılabilmektedir. Türkiyede de 2000’deki krizden sonra TMSF bünyesinde buna benzer bir çok uygulama yapıldı.

Türkiye’de Kredi Yapılandırmasına ihtiyacı olacak mı?

Bu günlerde henüz şiddeti tam olarak hissedilmemiş olsa bile, kredi krizi ülkemizi yakında ciddi olarak etkileyecek. Mevzuatımıza yakın geçmişte giren ve firmalar için kısa bir soluk alma imkanı veren iflasın ertelenmesi müessesesi olsa da firmalar için doğru olan bu aşamaya gelmeden önce müdahalenin yapılabilmesi. Bu aşamaya geçildiyse de buradan en kısa sürede çıkılabilmesi. Her problemlili kredinin bankaların sermaye yeterliliğini olumsuz etkileyeceği ve bunun da kredi geri çağırılmalarını tetikleyeceği gözönüne alınırsa erken hareket etmenin önemi ortaya çıkar.

Bankaların sermaye yeterliği problemi yaşamaması, sağlıklı firmaların takiplere maruz kalmaması için yapılandırma modelleri geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Yapılandırma Nasıl Olmalıdır

Öncelikle sağlığa kavuşma ihtimali olmayan bir firmanın kredi kaynaklarıyla yüzdürülmesi ve kaynakların verimsiz kullanılması bu tür çalışmalarda kaçınılması gereken tuzaktır. Bu nedenle ilk olarak firmanın finansal performans düşüklüğü sorununun kökenleri ve bunun nasıl aşılacağı çalışıldıktan sonra, alternatif senaryolar da kurgulanarak firmanın finansal sağlığına ve yeniden borç-servisi yapabilir duruma gelebilmesine olanak sağlayabilecek bir plan ve strateji geliştirilmelidir. Bu stratejiye kreditorlerin desteği sağlanmalıdır. İkinci olarak, kreditorlerle, tedarikçilerle ve vergi/sosyal güvenlik kurumlarıyla alacakların firma ve alacaklılar açısından en uygun koşullarla çözüme bağlanmasının sağlanma sürecine geçilir. Hedef borç miktarını ve/veya ödeme koşulları/vadesini firmayı hayata döndürecek şekilde iyileştirmektir/yapılandırmaktır.

Firmamızın Yeniden Yapılandırma Hizmetleri

FinansBil, yapılandırma öncesi due diligence, finansal modelleme, operasyonel ve finansal yapılandırma önerisi geliştirme ve firma adına müzakereleri yürütme hizmetleri vermektedir.

Yeniden yapılandırmalarda kritik başarı faktörü, problemin erken ve doğru teşhisinde yatmaktadır. O nedenle ön-due diligence bizim çalışmamız için önemli bir süreçtir. Borçların düzene sokulmasından ziyade, borç-servisinin yapılamamasına neden olan sorunun teşhis ve çözümü önemlidir. O nedenle ön due diligenceden sonra stratejik öneri geliştirilirken finansal yapılandırmanın yanısıra “Operasyonel Yapılandırma” da gerekebilir. Firmamızın Danışmanlık hizmetleri bu tür yapılandırma önerileri geliştirmeyi de içermektedir.

Yeniden yapılandırmanın belli bir standart formu yoktur. Bilimden ziyade bir sanattır. Daha ziyade görüşmeler sırasında ve tarafların birbirine olan güvenine bağlı olarak metodlar ortaya çıkar. Çoğunlukla yaratıcılık gerektirir. Firmamızın belli başlı kreditorler nezdindeki güvenilirliği ve bilinirliği başarıya olumlu katkıda bulunacak kritik faktörlerdir.

www.finansbil.com.tr

finansbil@superonline.com